

Obejrzyj za zgodą rodziców:

Napoleon i Aleksander w sali teatralnej w Erfurcie, podczas spektaklu "Król Edyp"

<https://www.youtube.com/watch?v=TXQMtCSCSgo> - Upadek Napoleona 1

<https://www.youtube.com/watch?v=-vUL6SXXykl> - Upadek Napoleona 2

Lekcja 48

Temat : Upadek Napoleona. Część I

...W latach 1805 i 1807 Napoleon sprawił solidne lanie niezwyciężonej armii rosyjskiej i upokorzył **cara Aleksandra**, który w popłochu uciekł z pola **bitwy pod Austerlitz**, po czym zaproponował mu sojusz oparty na prostej zasadzie: ja mam Zachód, ty masz Wschód. Po spotkaniu obu monarchów w Erfurcie w następnym roku car pisał do matki: „Napoleon ma mnie za idiotę. Ten się śmieje, kto się śmieje ostatni”. Aleksander zrećnie grał naiwnego przed Francuzami, wiedział jednak, że nie może sobie pozwolić na upokorzenie w oczach Rosjan – z pewnością często myślał o tym, że jego dziadek i ojciec zostali zamordowani przez własnych dworaków. W 1810 r. taktownie odmówił Korsykaninowi ręki własnej siostry; Napoleon odmówił zaś oficjalnego potwierdzenia, że nie dopuści do wskrzeszenia Polski. Wkrótce wywiad dostarczył Aleksandrowi kopię memorandum, w którym francuski minister spraw zagranicznych zachęcał swego cesarza do odbudowania Polski aż po Dniepr. Kości zostały rzucone, ale car zdawał sobie sprawę, że na razie Napoleon był silniejszy; potrzebował czasu...

Źródło: <https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/historia/1527909,1,napoleon-na-kremlu.read>

KAMPANIA ROSYJSKA 1812-1813

1. Wkroczenie Wielkiej Armii do Rosji – 24 VI 1812 r.

- wojska napoleońskie liczyły 600 tys. żołnierzy – 2/3 stanowili Niemcy, Polacy, Austriacy, Włosi, i Holendrzy (wg. podręcznika „Wczoraj i dziś” - 400 tys.)

24 czerwca 1812 r. największa armia w dziejach zaczęła przeprawę **przez Niemen** w okolicach Kowna (liczyła ponad 600 tys. ludzi, z czego połowę stanowili Niemcy, Włosi i Polacy). Zanim owe „kute żelazem szeregi” weszły na ziemie byłego Wielkiego Księstwa Litewskiego, musiały przemaszerować w pośpiechu setki kilometrów. Im bliżej Rosji, im większe skomasowanie wojska, tym trudniej było o dobre drogi, noclegi i prowiant.

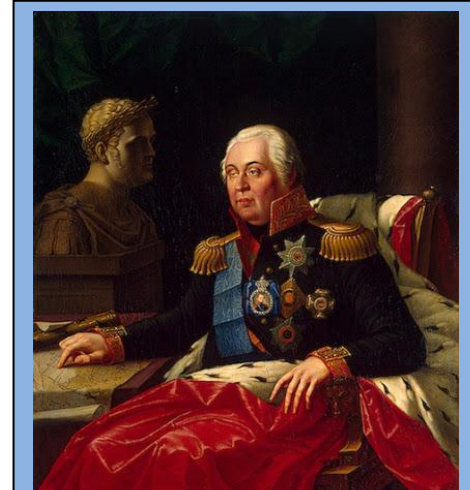
Źródło: <https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/historia/1527909,1,napoleon-na-kremlu.read>

Napoleon Bonaparte

Car Aleksander I Romanow

Michał Kutuzow

2. Szybki marsz na Moskwę

...Po poddaniu Smoleńska car zdecydował się w końcu mianować głównodowodzącego, którego nie lubił i któremu nie ufał: jedynym realnym kandydatem o dostatecznie rosyjskim nazwisku okazał się feldmarszałek Kutuzow, który dopiero co pokonał Turków. Jego zadaniem było bronić Moskwy....

Zródło: <https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/historia/1527909,1,napoleon-na-kremlu.read>

- odwrót armii carskiej dowodzonej przez Michaiła Kutuzowa – **strategia spalonej ziemi**
- bitwa pod Borodino – bitwa nierozstrzygnięta, ale zakończona odwrotem armii carskiej

7 września obie armie spotkały się koło **wsi Borodino**. Przed szeregami Rosjan przemaszerowali popi ze świętym obrazem i kadzidłami. Wielka Armia wierzyła tylko w szczęśliwą gwiazdę i geniusz Napoleona, który w odezwie do żołnierzy obiecywał im chwałę, a także łupy i odpoczynek w Moskwie. Ale pod Borodino Wielka Armia nie miała już liczebnej przewagi nad Rosjanami: dwie trzecie jej oryginalnego składu pozostało na rozciągniętym szlaku komunikacyjnym, pochorowało się lub pomarło.

Zródło: <https://www.google.com/search?q=napoleon+bonaparte+pod+Borodino+&tbm=isch&ved=2ahUKewjsx5qsl-joAhWKvCoKHYIUdCMQ2>

„Bitwa pod Moskwą” czyli pod Borodino według Louisa –Francois Lejeune

- zajęcie opuszczonej przez Rosjan Moskwy (wielki pożar miasta)

Napoleon wkroczył do Moskwy **15 września, opuścił ją 19 października**. Już pierwszego dnia, gdy wojsko plądrowało miasto, wybuchły pożary. Wzniecili je Rosjanie, choć nie jest jasne, na czyj rozkaz. Z pewnością przyczyniło się do nich podpalenie magazynów z bronią i żywnością, której nie zdołano ewakuować. Francuzi byli przerażeni determinacją i barbarzyństwem swych wrogów

Napoleon na Kremlu
Autor Wasilij Wereszczagin

Obraz Petera von Hessa "Bitwa nad Berezyną".
Fot. Wikimedia Commons

3. Odwrót Wielkiej Armii - bitwa pod Berezyną – niedobitkom Wielkiej Armii udało się przepłynąć przez rzekę

Źródło: <https://twojahistoria.pl/encyklopedia/leksykon-bitew/bitwa-pod-borysowem-21-listopada-1812/>

Podczas odwrotu Wielkiej Armii spod Moskwy **17. dywizja generała Jana Henryka Dąbrowskiego** broniła miasta z silnie ufortyfikowanym przedmościem, leżącego na lewym brzegu Berezyny (Białoruś). Dobrze przygotowane natarcie znacznie liczniejszych sił rosyjskich generała Karola Lamberta zmusiło Polaków po ciężkim, całodziennym boju do wycofania się z miasta na lewy brzeg rzeki. Straty dywizji wyniosły na 2400 walczących 1800 zabitych lub rannych.

Źródło:

Powyższe hasło ukazało się pierwotnie w publikacji książkowej Bitwy polskie. Leksykon (Wydawnictwo Znak 1999) przygotowanej przez wykładowców Uniwersytetu Jagiellońskiego: Tomasza Gąsowskiego, Jerzego Ronikiera, Piotra Wróbla i Zdzisława Zblewskiego. Zdanie wprowadzające pochodzi od redakcji.

Przejście armii Napoleona przez Berezynę (obraz Januarego Suchodolskiego)

Bitwa nad Berezyną miała miejsce w dniach od 26 do 29 listopada 1812 nad rzeką Berezyną Dnieprową koło Borysowa.

Cofająca się spod Moskwy Wielka Armia cesarza Napoleona I została otoczona z trzech stron przez Rosjan – armie: Kutuzowa, Wittgensteina i Cziczagowa jednak kosztem ogromnych strat udało jej się sforsować rzekę.